

Návrh na vyčlenenie finančných prostriedkov na urýchlenú humanitárnu pomoc Slovenskej republiky pre Ukrajinu v súvislosti s ruskou vojenskou inváziou

Situácia na východe Ukrajiny na separatistických územiach mala od roku 2014 charakter ozbrojeného konfliktu s dynamikou príznačnou striedavými fázami eskalácie a deeskalácie napätia. Uznanie jednostranne vyhlásenej suverenity separatistických území „Doneckej ľudovej republiky“ a „Luhanskej ľudovej republiky“ zo strany Ruskej federácie dňa 21. februára 2022 je hrubým porušením princípov Charty OSN a medzinárodného práva. Slovenská republika toto rozhodnutie Ruskej federácie, ktoré narúša teritoriálnu integritu Ukrajiny, jednoznačne odmieta.

Slovenská republika odsudzuje neopodstatnený a neoprávnený priamy vojenský útok ozbrojených síl Ruskej federácie na zvrchované územie Ukrajiny, ktorý začal v skorých ranných hodinách dňa 24. februára 2022 (od cca 5:00 kyjevského času). Ukrajinské úrady súčasnú situáciu označujú za plnohodnotnú, rozsiahlu vojnu a dobyvačnú vojnu. Tento prejav ruskej agresie je hrozbou pre celú európsku bezpečnosť a stabilitu s bezprostredným vplyvom na životy miliónov obyvateľov Ukrajiny.

Aktuálna krízová situácia na území Ukrajiny postihuje najviac civilné obyvateľstvo, ktoré je v dôsledku ruskej vojenskej invázie a zintenzívnení násilia nútené opustiť svoje domovy. V súčasnosti je na Ukrajine viac ako 1,5 milióna vnútorne vysídlených osôb. Vzhľadom na eskaláciu otvoreného konfliktu je možné očakávať exponenciálny nárast vnútorne vysídlených osôb a humanitárnych potrieb ľudí v núdzi, ako aj masívnu migráciu civilného obyvateľstva v rámci Ukrajiny a s očakávaným presahom aj na územie Slovenskej republiky.

S cieľom prispieť k stabilizácii bezpečnostnej a humanitárnej situácie a minimalizácii dôsledkov ozbrojeného konfliktu na civilné obyvateľstvo Ukrajiny sa navrhuje, aby vláda Slovenskej republiky vyslovila súhlas s poskytnutím dodatočných finančných prostriedkov vo výške 1 milión eur na zabezpečenie humanitárnej pomoci pre Ukrajinu. Podpora bude realizovaná prostredníctvom nástrojov rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z. O konkrétnych formách podpory a jej príjemcoch rozhodne Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, s predbežnou navrhovanou alokáciou v nasledovnej forme a výške:

1. 600 000 eur na vyhlásenie mimoriadnej výzvy Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) na predkladanie žiadostí o dotácie na humanitárne projekty na Ukrajine. Cieľom výzvy bude pokryť základné životné potreby najzraniteľnejších ľudí v oblastiach, kde prebieha konflikt, ako aj ľudí, ktorí sú tieto oblasti nútení opustiť. Do predmetnej výzvy sa budú môcť zapojiť slovenské právnické osoby s už existujúcou kapacitou okamžitej humanitárnej intervencie na území Ukrajiny. V závislosti od vývoja bezpečnostnej a humanitárnej situácie na Ukrajine môže byť predmetný objem 600 000 eur alebo jeho časť alternatívne využitá formou priamych finančných príspevkov, ktoré Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky poskytne vhodným partnerským mimovládnym humanitárnym organizáciám pôsobiacim na Ukrajine.

2. 400 000 eur vo forme materiálnej humanitárnej pomoci podľa potrieb deklarovaných vládou Ukrajiny, a to prostredníctvom nákupu humanitárneho materiálu, ktorý môžu vo svojej

pôsobnosti realizovať verejné inštitúcie participujúce na mechanizme poskytovania materiálnej humanitárnej pomoci SR do zahraničia.

Navrhovaná humanitárna pomoc Slovenskej republiky pre Ukrajinu nadviaže na poskytnuté odminovacie zariadenia Božena a zdravotnícky materiál v celkovej hodnote 1,7 milión eur (uznesenie vlády SR č. 103/2022 zo dňa 16. februára 2022), ako aj nedávno poskytnutý finančný príspevok 50 000 eur z prostriedkov oficiálnej rozvojovej pomoci SR na prevádzku zdravotníckeho modulu na línii dotyku v Stanici Luhanskej.